

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री, द्वितीयवर्षम्, षष्ठपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2017-18

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् - .....
दिनाङ्कः - .....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितं, मूल्याङ्कनं च कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु इति
शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः .....

शास्त्री, द्वितीयवर्षम्, षष्ठपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)

विषयः – (अ) भुवनदीपकः – 50 अङ्काः। (ब) गोलपरिभाषाः – 50 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रयो (3) खण्डाः सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः – क

अङ्काः – 20 × 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. मेषराशेः स्वामी ग्रहः कः?
2. मकरराशेः स्वामी ग्रहः कः?
3. सूर्यस्य उच्चराशिः कः?
4. शुक्रस्य उच्चराशिः कः?
5. 'ज्ञः' कस्य ग्रहस्य संज्ञा भवति?
6. 'भौमः' कस्य ग्रहस्य संज्ञा भवति?
7. भुवनदीपकग्रन्थस्य कर्ता कः?
8. बुधस्य मित्रग्रहाः के?
9. रक्तवर्णः ग्रहः कः?
10. गर्भापत्यविनेयानां विचारः कस्माद् भावात् क्रियते?
11. पितुः विचारः कस्माद् भावात् क्रियते?
12. गुरोः पूर्णदृष्टिस्थानानि कानि?
13. सर्वेषां ग्रहाणां पूर्णदृष्टिः कस्मिन् स्थाने भवति?
14. विष्कम्भनाम किम्?
15. वप्रक्षेत्रं किम्?
16. नाडीवृत्तस्य परिभाषां लिखत।
17. क्रान्तिवृत्तस्य परिभाषां लिखत।
18. किं नाम महद्वृत्तम्?
19. किं नाम क्षितिजवृत्तम्?
20. भूपरिधिपरिमाणं लिखत।

21. पूर्वापरवृत्तस्य परिभाषां लिखत।
22. परमक्रान्तिमानं कियद्भवति?
23. किं नाम दृग्वृत्तम्?
24. का नाम पलभा?
25. मेषराशेः लङ्कोदयमानं किम्?

खण्डः – ख

अङ्काः – 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतं शब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ग्रहाणां शत्रुमित्रादिकं वर्णयत।
2. केचन चत्वारः कार्यसिद्धियोगाः सोदाहरणं विवेचनीयाः।
3. वस्तुलाभालाभज्ञानं सोदाहरणं वर्णयत।
4. प्रश्नलग्नवशाद् पुंस्त्रीजन्मज्ञानं वर्णयत।
5. प्रश्नलग्नवशात् पथिकगमनागमनविचारं प्रदर्शयत।
6. लङ्कारेखादेशवर्णनं सविस्तरं कुरुत।
7. दिगंश-अग्रा-अक्षांश-क्रान्त्यंशपरिभाषाः लिखत।
8. दिनरात्रिपरिभाषां लिखत।

खण्डः – ग

अङ्काः – 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतं शब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. सविस्तरम् अक्षक्षेत्राणां वर्णनं कुरुत।
2. सोदाहरणं लङ्कोदयासुसाधनं वर्णयत।
3. द्वादशभावैः विचारणीयविषयान् सश्लोकं लिखत।
4. प्रश्नवशात् यात्राविचारमधिकृत्य निबन्धं लिखत।

